

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Narod si je pisal sodbo sam!

Osemindvajset let mineva, odkar je bila na spodbudo KPS v noči od 26. na 27. april ustanovljena Oslobojilna fronta slovenskega naroda.

Ustanovnega sestanka so se razen osnovne skupine (KPS, krščanski socialisti, demokratično krilo sokolov in predstavniki naprednih kulturnih delavcev), ki je že imela akcijski sporazum za izhodišče OF, udeležile še različne politične, kulturne in druge skupine ter organizacije, katerih število je naraslo nad dvajset. Na sestanku so bile sprejete osnovne teze za program

prihodnje vseslovenske enotne politične organizacije, ki so jih predložili predstavniki CK KPS. Na osnovi teh tez se je do konca leta 1941 izoblikoval program OF v znamenitih devetih točkah, ki so bile usodnega pomena za ponovni razvoj slovenske državnosti.

Najpomembnejša zasluga ustanoviteljev OF je v tem, da so združili do takrat od strankarskih bojev razcepljeni napredni slovenski narod v celoto, na novi družbeni osnovi, brez kontinuitete z buržoaznim strankarskim vodstvom v preteklo-

sti. To je zagotovilo OF enotnost, ki je bila nesporna že ob ustanovitvi, še bolj pa v njenem nadaljnjem razvoju, ko so njene osnovne skupine čedalje bolj prihajale na pozicije KPS in jo podpirale pri njenem odločnem boju proti poskusom strankarske diferenciacije.

Prav zaradi enotnosti organizacije OF je bilo možno, da je pod vodstvom partije OF po osvoboditvi prevzela oblast na slovenskem ozemlju in s tem uresničila dolgoletne sanje slovenskega naroda. Uresničile so se torej besede Ivana Cankarja: »NAROD SI BO PISAL SODBO SAM; NE FRAK MU JE NE BO IN NE TALAR.«

Leskovec Janez

PRAZNIK DELA 1. maj

Leta 1886 je zapustila tovarne 200.000 glava množica, se zgrnila na glavnem trgu Chicaga in tam izražala svoje pravice in zahteve po boljših pogojih dela, po večjih mezdah, zahtevali so 8-urni delavnik in boljše socialne pogoje delavcev. Ta množični korak v prihodnost so jim preprečili policaji, ki so streljali na delavce toliko časa, da se je ta ogromna množica umaknila. Šest žrtev pa je ostalo na trgu Chicaga in prav te žrtve so temelj in začetek novega razvoja in vzpona delovnega človeka vseh kontinentov.

Ta kratek uvod naj bi našim bralcem povedal kako in zakaj praznujejo vsi delovni ljudje širom našega planeta 1. maj kot praznik, ko se zbirajo, proslavljajo in veselijo doseženih uspehov.

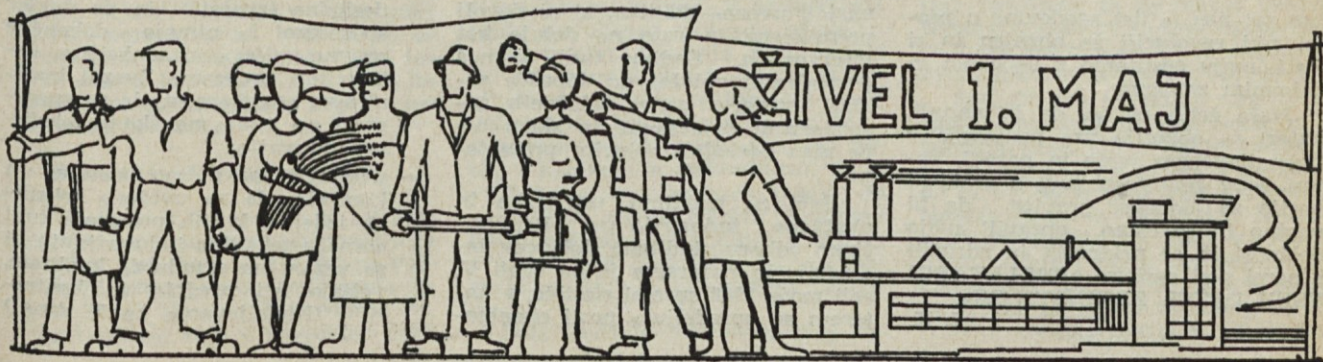
Ko je druga internacionala leta 1898 na svojem ustanovnem kongresu v Parizu sprejela 1. maj za praznik vseh delavcev, je bila prva velika proslava v spomin žrtev v New Yorku leta 1899 in od takrat vsako leto v različnih mestih sveta.

Po oktoberski revoluciji pa je postajala borba med kapitalizmom in porajajočim se socializmom vse hujša in moč delavcev se je odražala v različnih delavskih organizacijah, katere so skrbele za priznanje delovnemu človeku, kateri nenehno ustvarja in si te dobrine prilagačo posamezniki — kapitalisti.

Med prvo in drugo svetovno vojno se je posebno v evropskih deželah stopnjeval boj proti organiziranim delavcem in njihovim zborovanjem. V predaprilski Jugoslaviji so

se vršili štrajki, kateri so večkrat prešli tako daleč, da so iz solidarnosti ustavili stroje še druge tovarne. Seveda ni skoraj nikjer šlo brez žandarjev in raznih žrtev v raznih oblikah. Toda ta generacija je bila že vodena po revolucionarnih — komunistih, kateri so pravočasno in temeljito pripravljali delavce na boj z neusmiljenim kapitalizmom. To se še danes dogaja v zapadnem svetu, kjer milijoni delavcev še bijejo boj in še vedno na skrivaj praznujejo 1. maj, kjer se pogovarjajo o uspehih in načrtih, kako so in kako bodo še dosegli svoje osnovne pravice.

Socialistične države in med njimi tudi Jugoslavija pa se ob prazniku dela 1. maju že svobodno shajajo, razpravljajo o svojih uspehih, (Nadaljevanje na 2. strani)

Petdesetletna mladenka

Kljub vsem strahotam, množičnemu klanju in izčrpanju širom našega planeta, je prva svetovna vojna vendarle dala zgodovini pomembno pozitivno kvaliteto. Zrevolucionirala je široke ljudske množice, naveličane grozot in pomanjkanja, krivic in brezpravja.

Uspeh ruske oktobrske revolucije je pospešil konec vojne, obenem pa brezmejno opogumil evropske narode. Mnogokje so se ustanovljale delavske stranke in delavsko-kmečke vlade so tod in drugod celo za krajši čas prevzemale oblast. Nekateri jugoslovanski narodi so že pred združitvijo v državo imeli napredne, socialno demokratske stranke, vendar je spoznanje o moči in pomembnosti skupnega nastopa proti buržoaziji privedlo do takoimenovanega kongresa zedinjenja, ki se je začel 20. aprila 1919. leta v Beogradu in na katerem je bila ustanovljena Socialistična delavska stranka Jugoslavije (komunistov) — SRPJ (k). Kongres je trajal do 23. aprila, na njem pa je sodelovalo 431 delegatov, ki so sprejeli predlog za zedinjenje, akcijski program in statut stranke ter se odločili za pristop k III. komunistični internacionali.

Tako se je rodila! In kako je živela teh petdeset let?

Kraljevi režim jo je že leta 1921 postavil izven zakona. Delovala je naprej v ilegali in pod težkim terorjem prečiščevala svoje vrste, se je klenila in krepila. Bila je kljub preganjanju in onemogočanju javnega delovanja dovolj močna, da je leta 1941 organizirala vseljidski oboroženi odpor proti okupatorju in ga je ob velikanskih žrtvah zmagovito izvedla.

Že med vojno je postavljala temelje ljudski oblasti in šla z velikim poletom v povojna leta obnove. Nepriznani udarec njenim poštenim ciljem je pomenila resolucija informbiroja v juniju 1948, ki je očitala, da se v Jugoslaviji krepi kapitalizem in da KPJ izgublja napredne pozicije in v vodilno vlogo. Pa je prav v tistem

času pripravljala najnaprednejši zakon v zgodovini delavskega gibanja: zakon o delavskem samoupravljanju, ki je bil sprejet 27. junija 1950 leta. Poleg razvijanja samoupravnega sistema, je bila vloga ZKJ (kot se je preimenovala leta 1952), posebno pomembna tudi v mednarodnem življenju. V svet je nesla idejo o mirnem sožitju in sodelovanju in prav Jugoslavija je ena od tvorcev »tretjega

Problematika uvoza tekstilnih proizvodov

Povod, da je predsedstvo Republiškega odbora to vprašanje ponovno uvrstilo na dnevni red svoje seje, sta resoluciji z občnih zborov osnovnih sindikalnih organizacij glede ekonomsko neutemeljenega uvoza tekstilnih proizvodov, ki sta ju na Republiški odbor naslovili Mariborska tekstilna tovarna in Tovarna sukna »TEKSTILANA«, Kočevje, prav tako pa zahteve mnogih občnih zborov osnovnih sindikalnih organizacij v tekstilni industriji, naj sindikati ukrenejo vse potrebno, da se dosedanje nepravilnosti pri uvozu tekstilnega blaga ne bodo ponovile tudi letos. Poudariti velja, da uvoz tekstilnega blaga tako ali drugače prizadene večino delovnih organizacij slovenske tekstilne industrije. Vprašanje uvoza ni le problem omenjenih dveh organizacij, ki sta le najodločneje opozorili na nepravilnosti, temveč slovenske tekstilne industrije, verjetno pa tudi jugoslovanske, v celoti.

Republiški odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije se s problematiko uvoza ne srečuje in ne zavzema stališč prvič. Že na drugem občnem zboru sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije, aprila 1967 je bilo glede uvoza sprejeto naslednje stališče:

»Kot nujen sestavni del gospodarske politike pojmujemo intervencijski uvoz, ki lahko učinkovito vpliva na raven cen in asortiman proizvodnje. Ne moremo pa zagovarjati uvozne politike, ki ni dovolj premišljena in zato ne deluje kot intervencija. Sodimo tudi, da naš gospodarski položaj ne dopušča zaščite interesov samo določenih gospodarskih dejavnosti, še zlasti ne, če niso posledice celovito pretehtane«.

Svet za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo pri Republiškem odboru sindikata delavcev industrije in rudarstva je na svoji V. seji maja 1968 sprejel stališče, v katerem se opredeljuje proti ekonom-

sveta«, kar ji daje velik ugled v svetu.

Ko je bila z brionskim plenomom julija 1966 odpravljena še ena nevarnost za našo partijo, se je začel prvi preporod v njenih vrstah in v njenem delu, ki smo mu priča sleherni dan. Nedavno minuli IX. kongres ZKJ je dal temu preporodu spet nov, močan poudarek. Tako lahko z veseljem ugotavljamo, da je naša Zveza komunistov »dočkala Abrahama« pomlajena po svojih idejah in v svojih vrstah. Ni ji treba želeti dolgega življenja, dolgo življenje ji je zagotovljeno.

T. L.

ske neutemeljenemu uvozu tekstilnih izdelkov, ki ne pomeni intervencije v cenah, obogatitve asortimana in kvalitete na domačem tržišču, temveč čisto konkurenco lastni industriji v artiklih, ki jih sama proizvaja v ustrezni kvaliteti in ob enakih cenah večkrat pod težjimi pogoji kot inozemska podjetja. Podobno stališče glede uvoza je sprejel svet tudi na svoji VII. seji, ki je bilo, vključno z ostalo problematiko, obravnavano v odboru za gospodarstvo Gospodarskega zbora Skupščine SRS. Tudi zaključke III. seje sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo, ki so se nanašali izključno na probleme tekstilne industrije, je obravnaval omenjeni zbor GZZ Skupščine SRS. O tem stališču sindikatov do uvoza so bili seznanjeni in vprašani tudi ostali pristojni organi, npr. Gospodarski zbor Skupščine SFRJ (poslansko vprašanje), Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino, Izvršni svet SRS, zvezni in republiški organi sindikatov, Gospodarska zbornica SRS, Poslovno združenje tekstilne industrije Ljubljana in drugi, tako da o kakršnikoli neinformiranosti ne moremo govoriti.

K zgoraj omenjenim političnim stališčem Republiški odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije dodaja:

— da je sklenjene sporazume o količinah in asortimentu za uvožene tekstilne proizvode nujno dosledno izvajati, in da dokler sporazumi še nimajo dokončne pravne veljave in sankcij za neizvršitev, prevzame Zvezni izvršni svet odgovornost, da se sporazumi ne kršijo na škodo tekstilne industrije;

— uveljaviti se mora zahteva in kontrola, da za uvožene tekstilne izdelke, ki jih proizvaja tudi domača tekstilna industrija, in ki so vezani na standardne kvalitete, veljajo isti predpisi in kontrole (Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

PRAZNIK DELA 1. MAJ

ker pri nas je list zgodovine o proletarski revoluciji že obrnjen in si ob 1. maju čestitamo k uspehom in delovnim zmagam.

Naša želja pa je, da bi narodi, kateri še občutijo vse ponižanje v kapitalističnem svetu in narodi, kateri se v tem času tudi z orožjem borijo za človeške pravice, da bi enotno in zavestno opravili svojo dolžnost in se pridružili in združili z nami pod geslom: »PROLETARCI VSEH DEŽEL ZDRUŽITE SE«.

I. K.

Omogočimo otrokom šolanje, ki jim bo zagotovilo prihodnost

V nedeljo, 13. aprila občani občine Domžale ne bomo samo volili nove odbornike in poslance, ampak se bomo z referendumom tudi odločili o samoprispevku za gradnjo novih in popravila obstoječih šol.

Enotnost in kvaliteta osnovnega šolanja sta osnova za kulturni, tehnični in gospodarski razvoj naroda. Nikdar več v življenju ni mogoče nadomestiti mladih let, ko človek razvija svoje sposobnosti, če ima za to možnost. Dobra šola in v njej pridobljeno znanje sta prav gotovo najdragocenejše darilo, ki ga lahko damo svojemu otroku, na pot v življenje.

Bistvo prizadevanj naše družbe pri organizaciji pouka o osnovni šoli in pri gradnji teh šol je: **vsii otroci naj imajo enake pogoje za šolanje.**

Današnja šola mora pripravljati otroke za tisto stopnjo tehničnega in družbenega razvoja, s katerim se bo srečal, ko bo stopil v življenje.

Glavni pogoj za dobro delo šole je njena materialna opremljenost, saj brez tega tudi najboljši učitelji ne morejo dati otrokom tistega, kar bodo potrebovali v življenju.

Po vojni smo v naši občini zgradili mnogo novih šol in šolskih prostorov, zaradi omejenih sredstev pa ni bilo mogoče zgraditi celotne šolske mreže, čeprav smo se zavedali te potrebe.

Naraščanje prebivalstva in priserazredov na centralne šole, ki edine ljevanje ljudi ter reorganizacija šolstva so povzročili pomanjkanje prostora v šolah. S prešolanjem višjih morejo dati ustrezen pouk je postalo vprašanje prostorov še bolj pereče. Pri nekaterih šolah smo dosedaj že zgradili dodatne prostore, pri drugih pa je to še potrebno, kajti pouk v več izmenah, v prenatrpanih oddelkih, brez dodatnih prostorov, specialnih učilnic in telovadnic, je za današnji čas nevzdržen.

Iz leta v leto ugotavljamo, da je število učencev, ki uspešno zaključijo 8-letno šolanje, prenizko, (tu je občina Domžale celo pod republiškim povprečjem). Temu je v veliki meri vzrok pomanjkanje nezadostno opremljenih šolskih prostorov. **Pri takem stanju je dolžnost nas vseh, da poskrbimo za izboljšanje pogojev šolanja naših otrok.**

Dosedanja vlaganja v šolstvo

Vlaganja v šolstvo so v sodobni in razvijajoči se skupnosti izrednega pomena. Zato smo se ž takoj po vojni lotili obnavljanja, razširjanja in gradnje šol. Na območju sedanje občine Domžale smo v povojnem času

zgradili ali obnovili številne šole in šolske prostore. Samo po letu 1962. so bile zgrajene osnovne šole v Radomljah, na Brdu in v Moravčah, ter podružnična šola v Češnjicah. Šola na Homcu pa je bila adaptirana za posebno šolo, ki zajema učence domžalske in kamniške občine. Že pred letom 1962 pa so bile zgrajene: Podružnična šola v Ihanu, Podružnična šola v Zlatem polju, Podružnična šola v Sentožboltu, zgrajene pa so bile dodatne učilnice pri šolah v Mengšu, Dobu in Domžalah.

Ostalo j še 5 podružničnih šol od 20., na katerih ni bilo večjih preureditev oz. novogradenj.

Vlaganja občine Domžale v šolska poslopja, preračunana na današnje cene znašajo preko milijardo in pol starih dinarjev.

Izgradnja šolskih prostorov po letu 1960 je potekala po programih, ki jih je sprejela občinska skupščina. Po programu, sprejetem 1965, leta sta bili že zgrajeni šoli na Brdu in v Moravčah, v ta program pa spadata tudi šoli v Domžalah in Blagovici.

Glasujmo za samoprispevek

Program izgradnje šolske mreže

V naši občini smo podrobno analizirali sedanje stanje šolstva. Na temelju te analize in predvidenega gibanja prebivalstva je izdelan podroben program razvoja šolske mreže v naslednjih petih letih.

Pri izračunih potrebnih površin in prostorov so uporabljeni minimalni republiški normativi za šolske prostore, ki so bili sprejeti leta 1968.

Glavni pokazatelji teh normativov so: na 1 razred v eni izmeni naj pride 30 učencev, pouk je lahko v eni izmeni in pol. V učilnici naj pride na učenca najmanj 1,7 m².

Normativi pokažejo tudi število in vrsto specialnih učilnic pri matičnih šolah (učilnica za tehnični pouk, učilnica za fiziko, kemijo in biologijo, učilnica za likovni in glasbeni pouk, 4 kabineti in telovadnica).

Podobne analize nam kažejo, da vse težave okrog šolskih prostorov lahko rešimo le z gradnjo novih in ureditvijo že obstoječih šol — program gradenj in preureditev je naslednji:

— Šola Brdo — potrebuje dva ka-

bineta in telovadnico,

— Šola Moravče — potrebuje telovadnico,

— Šola Radomlje — je brez kabinetov, potrebuje pa tudi učilnico za likovni in glasbeni pouk ter telovadnico,

— Šola Mengeš — je brez ustreznih učilnic za tehnični pouk, brez učilnice za fiziko, učilnice za kemijo in biologijo, učilnice za glasbeni in likovni pouk, telovadnice, manjkajo pa ji tudi tri matične učilnice.

Zaradi neustrezne lokacije obstoječe šole dozidava vseh potrebnih prostorov ni možna. Potrebno bo zgraditi nove šolske prostore na ustreznih lokacijah.

— Šola Dob — potrebuje še učilnico za tehnični pouk, učilnico za fiziko, kemijo in biologijo, učilnico za likovni in glasbeni pouk ter kabinete, kuhinjo in telovadnico.

— Posebna šola Homec — dela pod posebnimi pogoji. Ker je šola oddaljena od večjih naselij in je skupna za občino Domžale in Kamnik je vezana na prevoz otrok. Potrebuje učilnico za glasbeni in likovni pouk, kabinete, zbornico in telovadnico.

Šola Domžale I in Domžale Vencelj Perko, skupno s šolo Dob moramo obravnavati skupaj, ker so njihovi šolski okoliši tesno povezani, istočasno pa je tu največje pomanjkanje šolskih prostorov. Vse te tri šole imajo pouk v polnih dveh izmenah. V šoli Dob celo v učilnici izven centralne šolske stavbe. Če hočemo doseči eno in pol izmenski pouk, kar je določeno kot minimum, moramo zgraditi za to območje dodatne šolske prostore. Te šole tudi nimajo niti učilnic za podaljšano bivanje, niti dovolj specialnih učilnic in kabinetov, šoli Dob in Domžale Vencelj Perko sta brez telovadnic.

Na tem območju (Domžale, Vir, Jarše, Rodica) je v preteklih letih najhitreje v naši občini naraščalo število prebivalstva in bo hitro naraščalo tudi v prihodnje. Če hočemo doseči pravilno izgradnjo šol in šolskih prostorov in če realno predvidevamo bodoči vpis otrok ugotovimo, da bo v petih letih treba zagotoviti šolski prostor za novih 1144 otrok.

Šola Dob bo v bodoče sprejemala zlaasti otroke iz samega Doba in okoliških naselij. Za Vir in Podrečje naj bi zgradili nove šolske prostore, da se Vir ne bi delil med dva šolska okoliša (Dob in Domžale). Izračun nam pokaže, da bo treba v naslednjem obdobju petih do sedmih let delno zmanjšati šolski okoliš Radomelj, ker bo priliv iz samih Radomelj, ker bo priliv iz samih Radomelj,

(Nadaljevanje na 4. strani)

Omogočimo otrokom šolanje, ki jim bo zagotovilo prihodnost

(Nadaljevanje s 3. strani)

melj tolikšen, da bo to šolo napolnil do ene izmene in pol. Zato naj bi prišle Zgornje Jarše v novi šolski okoliš.

Če se opiramo na dva glavna pokazatelja: pomanjkanje prostorov v sedanjih prilikah in povečan vpis v obdobju naslednjih petih let ugotovimo, da nam bo na področju Domžal, Vira in Rodice čez pet let manjkalo 24 učilnic, od tega 12 učilnic za višje razrede in 12 učilnic za nižje razrede. Ob upoštevanju dejstva, naj bo šola čim bliže največjemu številu učencev ugotovimo, da bi bila potrebna gradnja nove šole ob Bistriškem mostu, ki pa bi bila že ob nastanku prevelika in bi perspektivno ne rešila celotnega vprašanja. Ugotovljeno je, da je najboljša rešitev naslednja:

1. gradnja šole v Domžalah za učence zlasti višjih oddelkov iz naselij Jarše, Rodica, Vir, Domžale, Dragomelj, Ihan s šestnajstimi učilnicami,
2. gradnja šole na Rojah (za področje Domžal severno od zvezne ceste, Vir, Količevo, Jarše in Rodico), na kraju kjer je že po urbanističnem načrtu predvidena gradnja novega šolskega poslopja. Ta šola naj bi imela v prvi fazi osem učilnic za pouk na nižji stopnji (prvi do četrty razred),
3. V drugi fazi bi dozidali pri tej šoli še učilnice za višje razrede. Tudi pri šoli v Domžalah bi predvideli možnost naknadne dozidave,
4. ob tem je treba premostiti Bistrico in urediti varen prehod za pešce preko zvezne ceste.

Podružnične šole imajo v glavnem zadovoljivo število učilnic. Več kot v eni izmeni in pol dela le šola v Dragomlju. Učilnice ustrezajo pri novo zgrajenih šolah, manj pri starejših stavbah, ne ustrezajo pa v šoli Blagovica. Telovadnica pri podružničnih šolah ni obvezna. Pri šolah Šentožbolt, Peče in Rova moramo urediti manjšo kuhinjo, pri šoli Peče pa tudi sanitarije.

Popolnoma neustrezni so celotni prostori v šoli Blagovica, ki so stari nad 100 let, to je od vpeljave obveznega šolanja v Sloveniji.

S sredstvi za investicijsko vzdrževanje bi usposobili in popravili podružnične in centralne šole, s posebnimi sredstvi pa nadomestili staro in dopolnili manjkajočo opremo. Za realizacijo tega programa so potrebna naslednja sredstva:

— za gradnjo šole	Din
v Blagovici	550.000

— za gradnjo šole		1.000.000.- din
v Domžalah	4.070.000	— Občinska skupščina Domžale pa bi z najetimi krediti, prispevki delovnih organizacij in iz proračuna zbrala 7.230.000 din.
— za gradnjo šole		
na Rojah	1.540.000	
— za gradnjo šole		
v Mengšu	2.500.000	
— za gradnjo telovadnic	3.200.000	
— za dozidavo		
dodatnih učilnic	800.000	
— za investicijsko		
vzdrževanje	500.000	
— za obnovo in		
obnovitev učil	1.540.000	
Skupaj	14.730.000	

Pri izračunu so upoštevani republiški predpisi, glede velikosti, namenjenosti in števila učilnic in drugih prostorov ter gradbenih stroškov.

Kako zagotoviti potrebna sredstva

Očitno je, da občina tega obsežnega a nujno potrebnega programa, ne bo mogla izpolniti iz svojih rednih proračunskih sredstev. Za to je občinska skupščina Domžale na seji, ki je bila 27. februarja 1969, sprejela odlok o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka za izgradnjo šolske mreže v občini Domžale. Vendar sredstva, ki bi jih zbrali s samoprispevkom ne bodo zadostovala za izvedbo programa. Predvideno je, da bi v naslednjih petih letih zagotovili potreben denar iz naslednjih virov:

- iz samoprispevka 6.500.000 din
- od temeljne izobr. skupnosti Domžale za investicijsko vzdrževanje in obnovo opreme in učil

1.000.000.- din

— Občinska skupščina Domžale pa bi z najetimi krediti, prispevki delovnih organizacij in iz proračuna zbrala 7.230.000 din.

Kako bomo občani Domžal plačevali samoprispevek

Če bo referendum uspel, bomo vsi občani, ki prebivamo na območju občine Domžale plačevali samoprispevek vsak mesec od 1. maja 1969 do 30. aprila 1974 in sicer takole:

- 1 % od vseh izplačanih neto osebnih prejemkov,
- 1 % od pokojnin (družinskih, invalidskih in starostnih), vsi upokojeanci, ki prejemajo mesečno pokojnino večjo od 600 din,
- 1 % od katastrskega dohodka zavezanci od kmetijstva, če ta presega 200 din,
- 1 % od osnove čistega dohodka zavezanci od obrtnih in drugih poklicnih dejavnosti, ter zavezanci od intelektualnih storitev.

Ko se bomo odločili za samoprispevek, ne pozabimo, da pomeni urejena šola lažje delo, doseganje večjih uspehov, zdrav otrokov razvoj in rast.

Svoj glas bomo dali za urejeno varstvo otrok, kar pomeni tudi razbremenitev staršev, to pa prinaša v družino srečo, kar pomeni zadovoljstvo doma in na delovnem mestu.

Vsi, ki želimo našim otrokom najboljše v življenju, bomo glasovali za samoprispevek za gradnjo novih in ureditev obstoječih šol.

J. P.

SLOVENIJA V JUGOSLAVIJI

V Sloveniji je zaposleno 25 % aktivnega prebivalstva v industriji, kar je v primerjavi z ostalimi republikami največ. (Bosna in Hercegovina 13.0 %, Črna gora 9.9 %, Hrvaška 15.4 %, Makedonija 9.8 %, Srbija 11.3 %). Po drugi strani pa ima Slovenija v primerjavi z ostalimi republikami zaposlenega najmanj aktivnega prebivalstva v kmetijstvu, namareč 36.6 %, medtem ko je jugoslovansko povprečje 56.1 %. Primerjamo še jugoslovanska povprečja in slovenske deleže v ostalih dejavnostih. (Prvi odstotek je jugoslovanski, drugi slovenski)! Gozdarstvo 0.9 % : 1.3 %, gradbeništvo 3.8 % : 4.1 %, promet 3.0 : 3.9 %, trgovina in gostinstvo 3.7 % : 5.6 %, obrt in osebne storitve 4.9 % : 7.8 %, komunalna dejavnost 5.9 % : 1.1 %, negospodarske dejavnosti 13.1 % : 14.6 %, Terciarnе dejavnosti (storitve) imajo torej za

slovensko aktivno prebivalstvo pomembno vlogo pri zaposlovanju.

Zanimivi so podatki o delu po izmenah! V Sloveniji je le 11.1 % zaposlenih na delovnih mestih, na katerih delajo v treh izmenah pa vendar glede troizmenskih delovnih mest prekaša Slovenijo le Bosna in Hercegovina s 13.2 % zaposlenih, glede dvoizmenskih delovnih mest pa je Slovenija s 16.6 % zaposlenih na prvem mestu. Tako je Slovenija v obeh primerjavah nad jugoslovanskim povprečjem.

Razmerje takole:

	Jugoslavija	Slovenija
v eni izmeni	76.2	72.3
v dveh izmenah	13.8	16.6
v treh izmenah	10.0	11.1

Tu so tako v slovenskem, posebno pa še v jugoslovanskem merilu znatne rezerve, s katerimi bi mogli reševati nezaposlenost.

Problematika uvoza tekstilnih proizvodov

(Nadaljevanje z 2. strani)

- la kvalitete kot za domače izdelke;
- da se del sredstev, ki se oblikujejo pri uvozu tekstilnih proizvodov, na osnovi razlike med obremenitvijo domače in tuje proizvodnje z raznimi prispevki, odvaja v sklad za kritje izgub, ki jih ima tekstilna industrija pri uvozu na konvertibilno področje;
- da je potrebno odpraviti razloge, ki omogočajo izsiljevanje tekstilne industrije, pri čemer sedanji sistem in višina uvoza nista nepomembna, in izvajati stalno in dosledno inspekcijo cen, prodajnih pogojev in marž. Trgovina je pričela v veliki meri izkoriščati težak položaj domače tekstilne industrije. Neupravičeno visoke zahteve trgovskih podjetij po bonifikacijah skozi rabate, super rabate, rizike, dolžino kreditiranja, skante in celo vezave nakupa na oročanje sredstev, na kar so podjetja tekstilne industrije morala pristajati, je vplivalo na precejšnje prelivanje dohodka iz te industrije v trgovino.

Omeniti velja, da je tudi v delovnih organizacijah tekstilne industrije prodrlo spoznanje o nesmiselnosti borbe proti slehernemu uvozu tekstilnih proizvodov. Protesti delovnih organizacij se nanašajo na ekonomsko neutemeljen uvoz tekstilnega blaga, torej na uvoz mimo zaključnih sporazumov med predstavniki proizvajalcev in trgovino, in spekulativni uvoz tudi delovnih organizacij, katerih dejavnost se sploh ne nanaša na uvozno-izvozne posle s področja tekstila, temveč jim uvoženo tekstilno blago služi le za ustvarjanje dobička. Tu je potrebno napraviti red!

Nestimulativen izvoz tekstilnih izdelkov, ob sočasnem pretiranem uvozu tekstilnega blaga, je mnoge delovne organizacije tekstilne industrije spravil na kolena.

Izkušnje preteklega 1968. leta, ko je bil izigran sporazum med predstavniki tekstilcev in trgovino glede uvoza tekstilnega blaga, z vso resnostjo poozarjajo, da se podobno ne bi zgodilo tudi letos. To toliko bolj, ker npreverjeni signali iz delovnih organizacij opozarjajo, da se napake iz preteklih let ponavljajo tudi v letošnjem letu.

Zvezna gospodarska zbornica, ki spremlja uvoz in izvoz tekstilnih izdelkov, naj bi oddovorne organe pravočasno opozarjala na prekoračenje dogovorjenih sporazumov o uvozu, še zlasti kadar gre za uvoz mimo sporazumov.

Republiški odbor bo podprl tudi

uvoz mimo sporazumov, če bi šlo za družbeno intervekcijo, in to v primeru, da so sporazumi o uvozu le fasada za neupravičeno dviganje cen domačih proizvajalcev.

Centralnemu odboru sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije predlagamo, da svoje delovanje koordinira z Zvezno gospodarsko zbornico in v primeru potrebe pravočasno opozarja prizadete zvezne organe na nastale probleme. Pričakujemo, da nas bo o svojih ukrepih centralni odbor sproti obveščal.

V VZHODNI NEMČIJI

Namen obiska je bil strokoven ogled sejma, zato je bil zahteven in tudi naporen. Zanimiv pa je bil tudi zato, ker so v Vzhodni Nemčiji ali DDR turisti iz kapitalističnih držav (kamor včasih zaradi njihove propagande in našega življenjskega nivoja štejejo tudi Jugoslavijo) zelo redki gostje. Med sejmom je drugače. Tudi slovenski »firbci« smo se znašli tam, vendar pa so nas že takoj prvi dan razočarali, saj tam ne poznajo gostilen, krčm, bifejev in podobnih turističnih trdnjav, ki so pri nas v Sloveniji tako lepo posejane. Tistih par restavracij je bilo zasadenih in vrste pred vrati so nam ubijale voljo. Zato so »štanti« to je prodajalne piva in klobase prve dni poleg naju držale pri življenju še marsikaterga obiskovalca. Tehnični del sejma, ki je precej večji od zagrebškega, si je vsaka država po svoje razlagala. Rusi so v svojem paviljonu s pozlačeno kupolo ob spremljavi svojih pesmi razkazovali parole, slike, makete sem pa tja pa kakšen strojček. Ostale države iz socialistične skupnosti so razstavile vse kar izdelujejo. Posebno DDR se je zelo potrudila in pokazala, da so kljub vsemu kar dajejo »batjuški« še vedno Nemci — delavni in vztrajni ter so se nam v življenjskem nivoju že zelo približali. Čeprav je njihova produktivnost celo dvainpolkrat večja od naše, so za njih še vedno težko dosegljive pomaranče, banane, avtomobili in vsi zahodni izdelki. Zahodne in nevezane države pa so razstavile le nekaj res izbranih izdelkov, obiskovalcev pa so imeli največ. Precej firm je razstavljalo stroje, ki bodo prej ali slej potrebni tudi nam. Vsekakor pa upam, da bodo razgovori ing. Breznikove in moje malenkosti s predstavniki nekaterih tvrdk in obisk pri našem kooperantu koristni za tovarno. Za konec pa še nekaj vti-

Upošteva je pretekle izkušnje pri uvozu tekstilnega blaga (prekoračni sporazumi), pričakujemo javni odgovor oz. obvestilo o ukrepih Sekretariata za zunanjo trgovino SFRJ, ki so podvzeti, da se zagotovi le ekonomsko utemeljen uvoz.

Ugotavljamo, da dosedanja predlogi za izpopolnitev uvozno-izvoznega režima niso dobili potrebne podpore v vseh zvznih in ostalih organih. Pri tem mislimo zlasti na vgrajevanje vzpodbudnih rešitev, ki bi vplivale na večji izvoz, še posebej izvoz na konvertibilna področja. Pričakujemo čimprejšnjo obravnavo sistemskih vprašanj, ob tesnem sodelovanju z gospodarstvom.

Republiški odbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije

sov iz Leipziga: prebivalci tega velikega mesta z največjo pokrito železniško postajo v Evropi so napravljeni kot ljudje pri nas, višek modre mode pa pomenijo nylonske srajce.

V središču mesta, ki je mešanica starih sivih palač, Stalinovih palač, nekaj novih palač obloženih z mozaikom, parkov ter vedno ali večinoma zaprtih cerkva, je bil tudi splošni del razstave. Za naju je bil pomemben le del tega razstavišča, saj so takšne razstavne predmete, kot so bomboni, pomaranče, pijače pri nas razstavljeni v prodajalnah. Novih stavb skoraj ne grade, starih pa ne negujejo. V tem pogledu smo mi za nje Amerika. Mini krilo pa je zmagovalo tudi tam, vendar pa ga policajke ali prometne milicarke, ki jih je v Leipzigu precej, na žalost ne nosijo. Razgovori z zelo prijaznimi domačini so pokazali, da poznajo Ljubljano kot zelo lepo mesto in zelo obžalujejo, ker ne morejo k nam, še posebej ne na Jadran. Za nas na meji, razen nekakšne ceremonialne procesije v različnih uniformah, ki je pogledala celo pod klop, seveda ni bilo ovir. To sva z veseljem vzela na znanje, saj se nama je že precej mudilo domov.

Viljem Dolenc

DOMISLICE

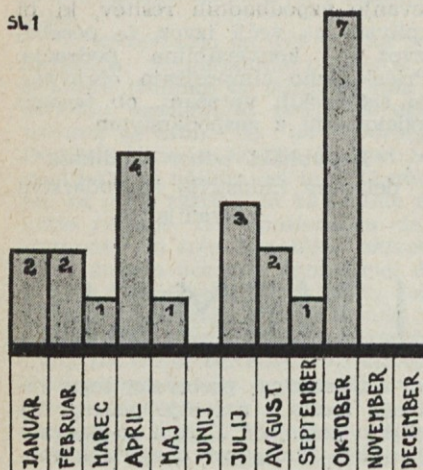
- Kar dolgo pričakujemo, nas končno preseneti.
- Kdo se napihuje — bo votel.
- Velika dejavnost še ni veliko dejanje.
- Bolje je, da kakšen dokaz naklonjenosti prijazno odkloniš, kot da ga v zadregi dopustiš.
- »Vzemi« več velja, kot če kdo prvi dvakrat »dal ti bom.«
- Vse dobrine so sporne, šele izgubljene dobijo ceno.

NEZGODE v letu 1968

V letu 1968 je bilo prijavljenih 23 nezgod v zvezi z delom, pri čemer je bilo poškodovanih 23 delavcev oziroma delavk. Omenjene poškodbe so povzročile izgubo 284 delovnih dni. V celoti gledano pomeni ta izguba 2,2 % deleža pri celotni izgubi delovnega časa zaradi bolniških izostankov. Največ nezgod

Pogostost poškodb je bila lani manjša, kar se vidi iz primerjave števila poškodb na 1000 zaposlenih, saj je bilo

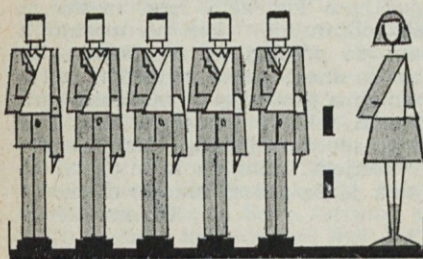
SL1

oziroma poškodb pri delu je bilo v mesecu oktobru — 7 primerov; medtem ko v mesecih avgustu, in decembru ni bilo poškodb v zvezi z delom. Kljub visokemu številu poškodb v mesecu oktobru, glede na podatke, ki zadevajo omenjene nezgode, ni moč ugotoviti nekega zunanjega vpliva, ki bi tako stanje pogojeval.

V letu 1968 je bila pogostost poškodovanja pri delu precej večja pri moških kot pri ženskah. Tako se je poškodovalo (v procentih izraženo) 8,6 % moških in 1,8 % žensk, ali drugače povedano: pri delu se je poškodoval vsak 12. moški oziroma 55. ženska. (sl. 2)

SL2

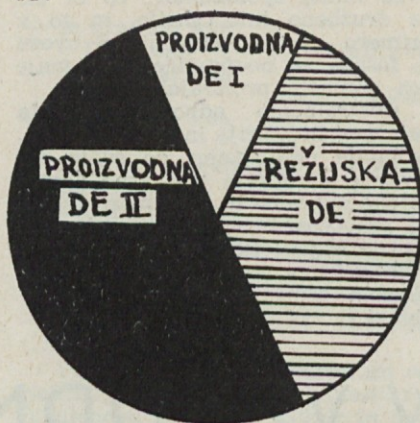

Primerjava stanja poškodovanih za 1967 in 1968 leto.

LETO	ŠTEVILO POŠKODOB	ŠTEVILO IZGUBLJENIH DELOV. DNI	POVPREŽNI IZOSTANOK Z DELA PRI ENI POŠKODBI	POGOSTOST POŠKODOB V DELOV. DNEVIH	ŠTEVILO POŠKODOB NA 1000 ZAPOSLJENIH	IZGUBA DELOV. ČASA NA ENO ZAPOSLJENO
1967	25	373	14,9	40,8	42	5 ^h
1968	23	284	12,3	41,9	37	3 ^h 40'

Kot je prikazano v tabeli je bilo stanje v letu 1968 ugodnejše kot leto poprej, kar zadeva nezgode pri delu.

SL3

Delež delovnih enot v pogledu poškodovanja

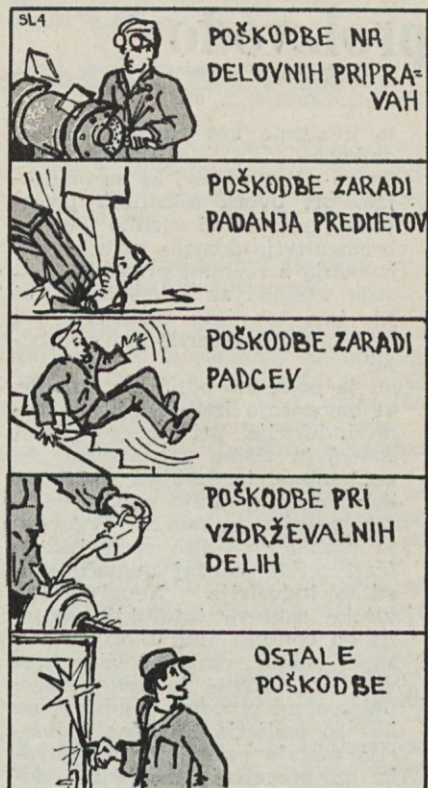
v letu 1967 poškodovanih 42 oseb na 1000 zaposlenih, leta 1968 pa 37 delavcev. Na podlagi statističnih podatkov, ki veljajo za 1967 leto je v SR Sloveniji bilo poškodovanih 87 oseb na 1000 zaposlenih. Ker pa so v tem zajete tudi nezgode na poti, pride v naši delovni organizaciji (zaradi primerjave) z upoštevanjem nezgod na poti 45 poškodovancev na 1000 zaposlenih. Republiško povprečje je torej za 48 % višje, vendar pa je pri tem upoštevati, da to obsega celotno slovensko industrijo.

ODDELEK	ŠTEVILO POŠKODOB	IZGUBLJENI DNEVI NA POŠKODBO	IZGUBLJENI DNEVI	ŠTEVILO POŠKODOB NA 1000 ZAPOSLJENIH
VZDRŽEVALNI ODDELEK	5	12	80	143
BRILJENICA	4	6,7	27	117
MIKALNICA	2	7	14	74
ODDELEK FILTROV	3	22,3	67	68
KOMERCIJALNI - TRANSP.	2	14	28	48
TRAKOTKALNICA	2	14	28	30
KONFEKCIJA	3	5,3	16	18
UPRAVA	1	32	32	17
TKALNICA ŠTUDA	1	10	10	15

Poškodbe po posameznih oddelkih

Iz tabele je razvidno, da je imelo največ nezgod vzdrževanje, medtem ko je bilo največ izgubljenih delovnih dni zaradi poškodb v oddelku za izdelavo cigaretnih filtrov.

Glede na mesto in način poškodovanja, bi lahko razdelili nezgode po grupah, kot je prikazano na sl. 4. Največ poškodb, to je 8, se je pripetilo pri posluževanju delovnih naprav. Največjo izgubo delovnega časa so povzročile poškodbe pri padcih predmetov (ročni prenos predmetov), pri čemer je prišlo običajno do poškodb rok ali nog, predvsem prstov. Padci so povzročali tudi v povprečju najdaljšo nezmožnost za delo tako, da je bila ta pri osebah, ki so se poškodovale pri padcih 18,3

dneve in 18 dni pri osebah, ki so jih poškodovali padajoči predmeti.

Od nezgod, ki so se pripetile na strojih, se jih je 38 % zgodilo na brusilnih strojih v mehanični delavnici.

Nezgode na poti v 1968. letu.

V tem času je bilo prijavljeno 5 nezgod zaradi česar je bilo izgubljenih 67 delovnih dni.

Primerjava poškodb za leti 1967 in 1968

LETO	ŠTEVILO POŠKODOB	IZGUBLJENI DEL. DNEVI	ŠTEVILO IZGUBLJ. DNI NA NEZGODO
1967	12	182	15,2
1968	5	67	13,4

Število nezgod na poti se je napram prejšnjim letom zmanjšalo. Vendar pa delovna organizacija neposredno ne more vplivati na gibanje in stanje nezgod na poti. Večino nezgod so imeli lani kolesarji; 60 %.

V. F.

MOGOČE NE VEMO?

ELEKTOR — volivec.

ELEKTRIFICIRATI — oskrbeti z elektriko.

ELEKTRIZIRATI — naelektriti, prenesti električni tok na kaj.

ELEKTORADIOGRAM — kričulja, ki grafično upodablja delovne srca.

Naš razgovor

V današnji fazi gospodarske rasti in napredka, kjer strmimo predvsem za čimbolj smotrnejšim izkoriščanjem osnovnih surovin, delovnih priprav in ostalih materialov, igra pomembno in važno vlogo v tehnološkem procesu proizvodnje tudi pogonska sila — energija. Viri energije so v raznih gospodarskih panogah različni, edino kar je skupnega zanje je to, da predstavljajo v vsaki gospodarski dejavnosti stalni strošek. V naši tovarni se energija pojavlja v dveh oblikah: v električni energiji in pari, čigar rojstvo je v sodobno opremljeni kotlarni — vse o njej in njenem zgodovinskem razvoju nam je danes pripovedoval tov. HRIBAR IVAN, ki je v naši tovarni že dvajset let in to stalno na mestu kurjača. Med stalnim nadzorovanjem raznih števcov, ur in manometrov je pripovedoval:

»Pred dvajsetimi leti, ko sem se zaposlil na delovnem mestu kurjača, sem se prvič srečal s parnim kotlom na lokomobilski pogon, to je pogon na samem kotlu in njega (pogona) nismo nikdar uporabljali. Kotel sam pa je proizvajal cca 800 kg pare na uro. Takratni dimnik je bil pločevinarst in je bil visok 20 metrov. Kurilnica sama je stala tam, kjer je danes postavljen oddelek filtrov. Spomnim se tudi tega, da sem nekega dne našel na tleh zgornji del dimnika, ki ga je podrl veter, bil je namreč že star in dotrajan«, je tekoče pripovedoval tovariš HRIBAR in nadaljeval: »Z rekonstrukcijo, stare kurilnice smo dobili še en kotel in to s kapaciteto pare cca 1200 kg na uro in seveda tudi nov dimnik, ki je bil sedaj železne konstrukcije, znotraj obložen s šamotno opeko in je bil visok 35 metrov.«

Zanima nas tov. HRIBAR, če nam poveste kakšne koristi je imela od tega sama tovarna in kaj je bil vzrok razširitve tega dela tovarne.

»Sama razširitev in zvišava oddelka belilnice je bil zadosten vzrok. Pred tem povečanjem belilnice je bila poraba pare okoli 700 — 800 kg na uro. Z razširitvijo belilnice pa je bila potreba pare večja in to za okoli 1000 — 1200 kg na uro. To povečano količino pare pa nam je dal novi dimnoceveni parni kotel, ki pa je imel to slabost, da smo morali dimne cevi v njegovi notranjosti čistiti vsakih 24 ur, kar pa je povzročilo zastoj pri kurjenju od 15 — 20 minut. To se je seveda negativno odražalo v proizvodnji, kaj so potrebovali paro.«

»Kako pa je bilo s kurjenjem?«

»Te kotle smo kurili s premogom, ki smo ga na dan porabili deset ton. S sistemom kurjenja parnih kotlov na trda goriva smo imeli veliko fizičnega dela mi in transportni delavci in sleherni dan je bilo potrebno organizirati en kamion z ljudmi,

ki so s postaje pripeljali premog, ga tu razložili, potem pa naložili odpadne ogorke od premoga (leš) in ga odpeljali v Žabnico. Tega pa sedaj ni več«, je nekako zadovoljno zaključil naš kurjač. Oči so mu pazljivo spremljale vsako premikanje kazalca, šum vode v čistilcu in značilen zvok, ki ga povzroča para, ki se sprošča ob varnostnem ventilu. Razlika med prejšnjo kurilnico in sedanjim modernim obratom je ogromna. Tovariš Hribar o tem meni naslednje: »Ti parni kotli so proizvod DJURO DJAKOVIĆ iz Slavonskega Broda. Popolnoma zadostujejo vsem našim povečanim kapacitetam pare. Kurjenje na teh kotlih je avtomatsko in in kot kurivo uporabljamo težko olje ali mazut, ki ga dobimo iz rafinerije v Reki ali pa iz Trsta. Tržaški je boljši. Mimogrede naj omenim, da je razlika v kalorični moči med rjavim premogom in mazutom ogromna. Premog ima 4000 cal, mazut pa 9000 cal. Proizvodnja pare enega kotla je teoretično 3000 kg pare na uro. Poraba mazuta pa 3400 kg na 24 ur. So pa tudi določene pomanjkljivosti. Prva in največja je v tem, da so naprave za mehčanje vode premajhne. Naša voda iz vodnjaka ima trdnost 21 N in je moramo mehčat na trdnost 0 ali mehko vodo. Seveda pa tako

visoka trdnost zahteva daljši tehnološki postopek pri mehčanju vode, kar pa ogroži kvaliteto kotlov. Trda voda v kotlu pri visoki temperaturi osvobaja apnenec, ki se kompenzira v kotlovec, ta se potem vseda na vroča mesta v kotlu, kar ima za posledico, da se deformira pločevina v kotlu. Zato sem prepričan, da bi bilo potrebno nabaviti še eno čistilno napravo. Druga slabost pa je v tem, da so posamezni važni sestavni deli in naprave konstrukcijsko postavljene tako, da jih je nemogoče popraviti drugače, kot da ustavimo delovanje kotlov. Do takšnih primerov do sedaj ni prišlo in bi želel da tudi ne pride — toda kdo ve? Cevi, po katerih se razpošilja para v proizvodnjo so v zemlji in če katera počni ali se pojavi kakšna druga okvara, bomo morali ustaviti kurjenje. Isto je z napajalnim rezervoarjem, ki stoji tako trdo ob zidu, da ni mogoče priti za rezervoar, če ga je potrebno popraviti.«

»Kakšne so pa možnosti, da se v slučaju okvare pokličejo strokovnjaki matične tovarne?«

»To se je že zgodilo, da smo potrebovali njihovo pomoč, toda čas od trenutka povabila do njihovega prihoda je bil tri mesece! Zato najraje popravljamo sami in smo tako skupno z našo mehanično delavnico uspešno rešili problem regulacije mazuta in plamena, kar pa njim ni uspelo!« je veselo zaključil tov. HRIBAR.

»Torej so po vašem mišljenju tudi naši domači strokovnjaki sposobni rešiti marsikateri problem?«

»Zadostuje naj samo podatek, da sedaj ni več zastojev v proizvodnji pare in tudi iz oddelkov ni več nobenih pritožb kljub temu, da potrebna popravila opravljamo sami med rednim delovnim časom«, je povdral tov. HRIBAR. »Kar se pa tiče ogrevanja prostorov pa lahko rečem, da para ni kriva, če je pozimi bil mraz v prostorih, pač pa je krivda v stari in obrabljeni centralni napeljavi«, je bil odgovor našega kurjača na moje vprašanje — kaj je bil vzrok, da so v zimskem času bili upravni prostori nekaj dni mrzli.

S. R.

V Z I G I

ALKOHOL — anestetično sredstvo zoper resničnost.

ALIMENTI — sistem, po katerem eden od dveh, ki sta naredila napako, plačuje zanj.

BALKON — polica za ljudi.

DEBATA — blebetanje namesto boja.

GLAVNI UREDNIK — mož, ki ve, kaj hoče, a ne ve, kaj je tisto.

OPROSTITI SE — s spremembami ponoviti žalitev.

POGUM — nepoznavnje dejstev.

IZKUŠNJE — napake, ki se jih spominjamo.

VNEMA — vročica z namenom.

ANALIZA DELOVNIH MEST

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

RACIONALNO RAZPOREJANJE DELAVCEV NA DELOVNA MESTA

Potrebe po analizi delovnih mest so se pojavile zaradi zahtev po racionalnem razporejanju ljudi na delovna mesta.

Praksa je pokazala, da so ljudje individualnosti, ki se med seboj razlikujejo po svojih psihofizičnih sposobnostih, po znanju in nagnjenjih. Ljudje niso nek homogeni material, ki bi ga v proizvodnji lahko normirali in tipizirali. Na določeni stopnji razvoja racionalizacije dela se je vse blj uveljavilo naslednje naziranje: čeprav je elastičnost ljudi dovolj velika, vendar individualne razlike, ki so med njimi, povzročajo, da se delavci ne morejo enako prilagoditi vsakemu delu in da niso vsi enako uspešni na enakih delovnih mestih. To spoznanje je pripeljalo do poizkusov, da se ljudje na racionalnejši in bolj human način prilagodijo različnim zahtevam na različnih delovnih mestih.

Osnovna zahteva za takšno prilagajanje je: racionalno razporejanje ljudi na delovna mesta po njihovih lastnostih. To se izvaja v dveh sistemih in sicer:

1. s poklicno orientacijo in
2. s poklicno selekcijo

POKLICNA ORIENTACIJA

je usmerjanje ljudi na skupino del, ki ustrezajo njihovim lastnostim,

sposobnostim in znanju. Poklicna orientacija ali usmerjanje je torej postopek, ki usmerja ljudi na tista delovna področja dela, kjer imajo največ možnosti, da dosežejo optimalne uspehe. Ne obstoja pa samo eno delo ali poklic, v katerem more uspevati delavec, temveč obstaja cela skupina del, poklicev ali delovnih področij, kjer more delavec uspevati.

Poklicna orientacija je zelo odgovoren in zahteven postopek. Ta odgovornost se veča v naši družbi predvsem zato, ker je delo pravica in dolžnost vsakega občana, ki naj zasede delovno mesto po načelu: pravega človeka na pravo mesto.

Ker je družba kot posameznik zainteresirana v ustvarjanju čim večje količine dobrin, postaja usmerjanje ljudi na njim primerna delovna mesta vse važnejša in zahtevnejša naloga.

Za poklicno orientacijo pa je treba zbrati podatke iz daljšega obdobja razvoja kandidata in to od zgodnje mladosti dalje. Te podatke lahko dajo starši, zdravstvena služba, šola in druge ustanove, kjer je kandidat živel. Na ta način dobimo popolnejšo in bolj plastično sliko in pregled o njihovih možnostih razvoja v preteklosti. S tem se tudi predvideva in oceni možnost bodočega razvoja kandidatovih sposobnosti, možnost pridobivanja znanja in primernost za bodoči poklic.

Rezultati poklicne orientacije so zelo pomembni, kajti uspehi ljudi pri delu so na splošno večji, če so ljudje usmerjeni v poklice.

H. B.

je probleme. Vse preveč je činitelev, ki vplivajo na medsebojne odnose, kjer koli se nahajamo. Tudi stisk roke sodelavcu za njegov praznik je dar in zblizanje človeka človeku ne pa samo materialno darilo.

Velikokrat je marsikdo izmed nas v zadregi posebno med mladimi, ki imajo poleg drugih še ljubezenske probleme. Če je morda Lojzeta pustilo dekle mu ne bo veliko do veselja, kaj šele do dela in če ga na vse to še mojster okrega, si lahko mislimo, kakšna bo ta dan njegova produktivnost. V tem slučaju bi morali Lojzetu pomagati njegovi prijatelji, se zanimati za njegove probleme, mu svetovati, pa čeprav nam to ne ugaja. Saj bo Lojze zadevo prebolel in vse bo dobro. Še večjo pozornost naj bi mojstri posvetili ženam, ki so že po naravi drugačne in po tej strani zahtevnejše. Velik pomen ima pri vsem tem tudi naše vedenje. Tega so nas učili že dedki in babice. Seveda se zgodi, da na lepo vedenje velikokrat pozabimo, kar pa tudi vpliva na medsebojne odnose.

O tem bi lahko še veliko napisal, pa morda kdaj drugič.

T. A.

— Kedar moja žena poju, so vadno postavim k oknu, da na bi ljudje mislili, da jo pratepam.

— Ah, da, zdaj sem se spomnil. Davi smo dobili vašo prošnjo, tovariš.

MEDSEBOJNI ODNOSI

Dognano je, da človek išče človeka najbolj tam, kjer je svet na najvišji stopnji civilizacije. To pa zato, ker ima vsega dovolj, manjka pa mu tisto najvažnejše »humanizem« ali prava človeška toplina in prijaznost do sočloveka. Žal je tako, da vse višji standard izpodriva to domačnost med ljudmi. Mi v delovni organizaciji smo vsi enakopravni sodelavci, pa naj si bo od vratarja, snažilke pa do direktorja, samo z različnimi znanji, dolžnostmi in odgovornostmi. Zato so tudi osebni dohodki med nami različni. Morda bo kdo dejal kaj ima vse to opraviti z medsebojnimi odnosi. Prav gotovo da ima nekaj. Če Francelj zasluži dvesto tisoč, Janez pa samo sto tisoč, po poklicu sta si enaka, le da delata v različnih oddelkih, potem je gotovo, da Francelj Janezu ne bo več tako priljubljen kot mu je bil takrat, ko sta delala skupaj in enako zaslužila. Je že tako,

da smo taki, da želimo sosedu, ki mu gre vse po maslu, nesrečo in se ga izogibamo. Vse preveč zapostavljamo človeka kot najvažnejšo proizvodnjo silo. V naši družbeni ureditvi bi morali bolj paziti na to. Tu ni odveze, ne »nebes« ne »vic« ampak je takoj »pekel«, ki se pojavi takoj, ko kaj zagrešimo. Vemo, da z zakoni ne bomo uredili sodobnega človeškega življenja. Lepo pa bi bilo, ko bi imeli vsi razumen in pravičen odnos do dela. Smisel izobrazbe naj bi bila usposobitev na določenih delovnih mestih, ne pa imeti zaradi same izobrazbe višje dohodke. Važno je opravljati delo, ki je vredno določenega zaslužka. To bomo radi vsi priznali: naj ima toliko, če to res zasluži. Resnici je treba pogledati v oči, pa čeprav bi se morali zato na raznih sestankih skregati. Lahko na zunaj rečemo, da je vse v redu, važno pa je da z zavestjo in realno obravnavamo svo-

Kadrovske vesti

V ČASU OD 12. 4. DO 11. 5. 1969
PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI
DAN:

Konfekcija: 5. 5. Galič Nada, 2. 5. Hribar Marija, 13. 4. Juhant Slavka, 4. 5. Kern Danica, 16. 4. Kočar Ange-la, 22. 4. Kraševac Milena, 26. 4. Moneta Francka, 18. 4. Pavlič Regin-ca, 6. 5. Poznič Francka, 6. 5. Prašni-
kar Stanka, 24. 4. Stojc Darinka, 16. 4. Štirn Ana, 28. 4. Tomažič Marija, 25. 4. Urbanija Pavla, 16. 4. Vodlan
Dragica, 20. 4. Flis Ana, 18. 4. Milič
Ivanka, 4. 5. Šramelj Ančka, 7. 5. Stupica Jožica, 25. 4. Hiti Marija, 15.
4. Judež Marinka, 18. 4. Slapar An-tonija 6. 5. Vrenjak Zofka, 24. 4. Kovič Rezka.

Oddelek cigaretni filtri: 26. 4. Mlakar Kati, 24. 4. Rožič Stane, 10. 5. Vrenjak Elica, 18. 4. Mihelič He-lena, 16. 4. Orehek Marija, 18. 4. Na-robe Marija.

Belilnica: 16. 4. Paštebar Slavka.
Mikalnica: 4. 5. Djurašević Rajko, 22. 4. Klopčič Slavko, 4. 5. Kovač Jakob, 26. 4. Merkužič Stane.

Tkalnica ovojev: 26. 4. Belcjan Pavla, 12. 4. Gabrič Marija, 16. 4. Ganič Ana, 27. 4. Gostič Pepca, 15. 4. Gotar Helena, 6. 5. Klopčič Ivanka, 23. 4. Sajovic Helena, 1. 5. Švigelj Ana, 18. 4. Urankar Regina.

Tkalnica gaze: 21. 4. Gostinčar Francka, 15. 4. Kuhar Danica, 16. 4. Pestotnik Ivan.

Tkalnica Zvezda: 17. 4. Kokovec Justi, 27. 4. Vrečar Ivanka, 24. 4. Volčini Jelka.

Avtomatska tkalnica: 1. 5. Barle Jožica, 24. 4. Gregorin Danica, 3. 5. Kovač Janko, 3. 5. Ocvirk Ivanka, 19. 4. Dolinar Miloška.

Pripravljalnica: 18. 4. Tepež An-gela, 30. 4. Capuder Ivanka, 24. 4. Cerar Ivanka, 3. 5. Djurašević Rad-ka, 7. 5. Modlic Hinko, 4. 5. Šelja Ljubica.

Splošno kadrovski sektor: 28. 4. Keršič Kati, 14. 4. Rožič Franc, 7. 5. Ropotar Marija, 10. 5. Mokorel Lo-vro, 9. 5. Brodar Ivanka.

Komercialni sektor: 1. 5. Keršič Jože, 20. 4. Kramberger Stane, 18. 4. Pevec Franc.

Analizno planski sektor: 10. 5. Ristič Stanka.

Gospodarsko računski sektor: 7. 5. Vrenjak Milena.

Pomožni obrati: 28. 4. Cerar Jože, 13. 4. Kotnik Jože, 6. 5. Marinček Danica, 3. 5. Rosulnik Slavko.

Tehnični sektor: 22. 4. Babnik Ja-nez, 6. 5. Petkovič Vlado, dipl. farm.

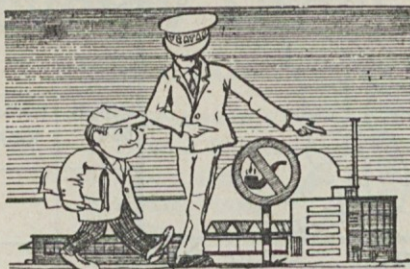
NAŠE NAJBOLJŠE ŽELJE!

RODILI SO SE:

Nahtigal Mariji — sin in Avman
Mihaeli — hči.
ČESTITAMO!

V MESECU MARCU 1969 SO
VSTOPILI V PODJETJE:

10. 3. Bevc Peter — čistilec stro-jev, Marčun Frančiška, Guberinčič Darinka, Rapovž Marjeta, Globočnik Cvetka, Bizilj Olga, Tavčar Jožefa, Keršič Pavla, Razdevšek Ivanka, Fe-her Rozalija, Cerar Angela, Kosmač Francka, Krištof Vida, Trontelj Iva-na, Cerar Marija, Ulčakar Štefka, Hafner Štefka, Boštele Danica, Jarc Marija, Nakrst Marija — pakovalke filtrov, Vrhovnik Vera — admini-stratorka v splošno kadrovskem sek-torju, Skubi Ferdinand — pleskar.

V MESECU MARCU 1969
ODŠLI IZ PODJETJA:

22. 3. Drolc Ivan, tekstilni tehnik — odhod v JLA, 22. 3. Drčar Milan, tekstilni tehnik — odhod v JLA, 24. 3. Breznik Marjetka, konfekcionerka — sporazumno, 31. 3. Kepec Marje-ta, konfekcionerka in Pižem Terezija tkalka — v pokoj.

V. B.

ZAHVALI

Iskreno se zahvaljujem za čestit-ko in darilo ob 8. marcu.

Milena Hribar

Sindikalni podružnici Tovarne sanitetnega materiala se najlepše za-hvaljujem za čestitke in darilo ob dnevu žena.

Francka Banko

**REŠITEV NAGRADNIH
POVEZANIH MAGIČNIH
KVADRATOV**

Rešitev je prispelo 19. Za nagra-do sta tokrat izžrebani:

1. Regina Urankar

2. Stanka Ristič

Nagrajenkama čestita uredniški odbor Tosame.

ČESTITKA

Ob končanem študiju čestita pr-
vemu inženirju za organizacijo dela
v našem podjetju Lovru MOKORE-
LU uredniški odbor »TOSAME«.

Nad kaminom visi slika.
»To«, je razložil gospodar, »je
portret moje pokojne žene. Naslikal
ga je Picasso.«

Gost si ogleduje sliko.
»Je umrla pri železniški nesreči?«
vpraša naposled sočutno.

Izdaja Tovarna sanitetnega
materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Dipl. ing. Helena Breznik, Ur-
ška Kersnik, Lojzka Križman,
Tone Arnuš, Miha Kerč, Ivan
Kosirnik, dipl. oec. Tone Laz-
nik, Franc Perše, Slavko Ro-
sulnik, Štefan Rozman in Ja-
nez Leskovec odgov. urednik

Tiska Papirkonfekcija Krško,
obrat Valvasorjeva tiskarna

Naklada 800 izvodov

Proizvodnja v mesecu marcu 1969

Oddelek	Enota mere	Planirana količina	Izdelana količina	%
1. Trakotkalnica	000 vot.	95.335	107.638	113
2. Tkalnica širokih tkanin	000 vot.	429.019	476.220	111
3. Mikalnica	kg	107.340	94.252	88
4. Konfekcija	N din	6.234.432	5.389.880	86
Vložki	pkt	600.990	501.050	83
5. Cigaretni filtri	000 kom	162.285	157.033	97

Nagradna skandinavska križanka

